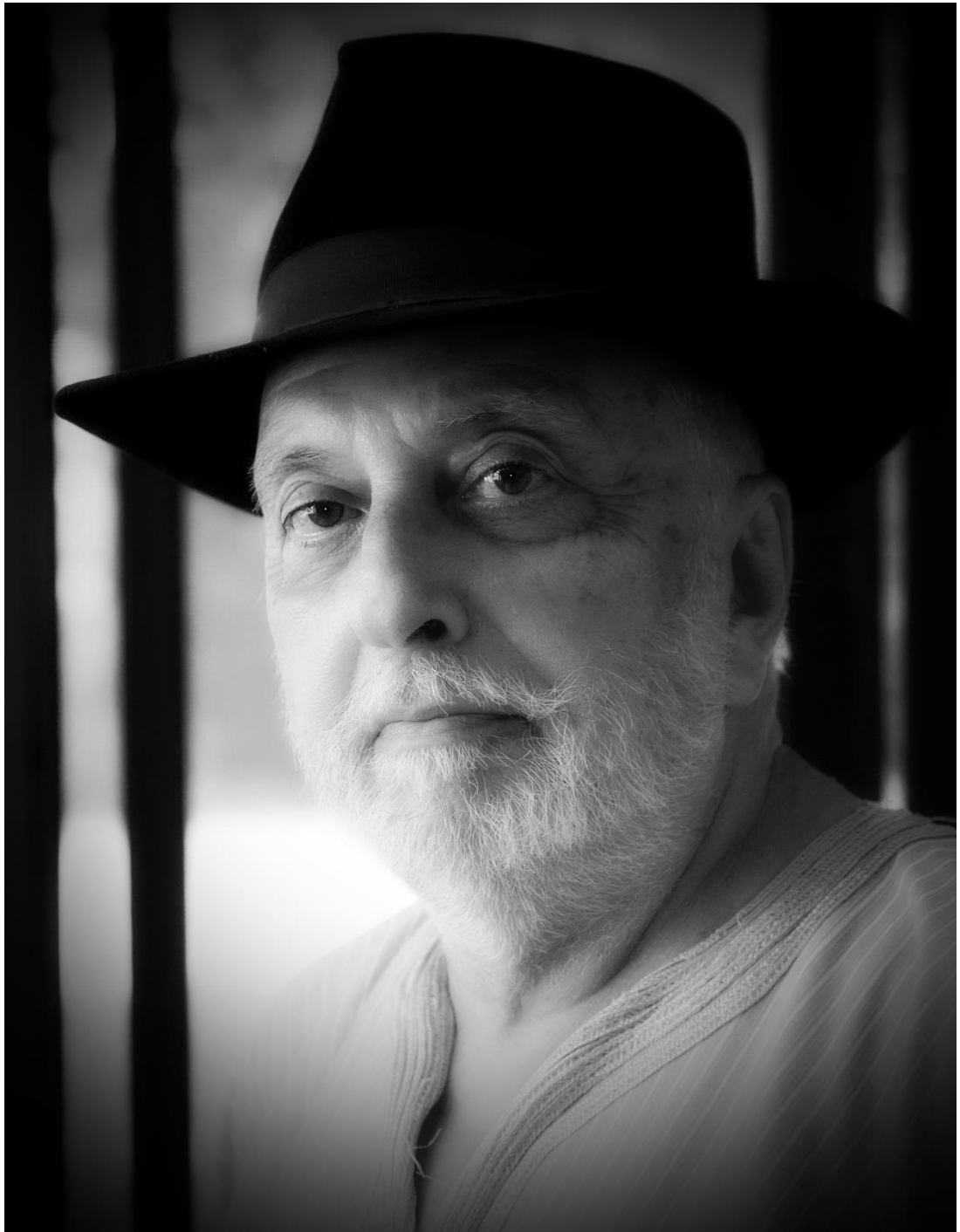

מבין משאבים 2321, י"ד באב תשפ"ה, 8 באוגוסט 2025

העצון מוקדש לזכרו של חברנו היקר אלוף - לוסיאן בן איון ז"ל

מה העצון:

הומאלי לאלוף / פפה אריה בנימין

אלוף חברי הטוב / דניאל בן אדיבה

לוסיאן / צביקה צובדיה

לזכרו של אלו שאלו / דורית צובדיה

איסוף מצלמות לה דבר חינוכי / סטריקו שורק (ראיון

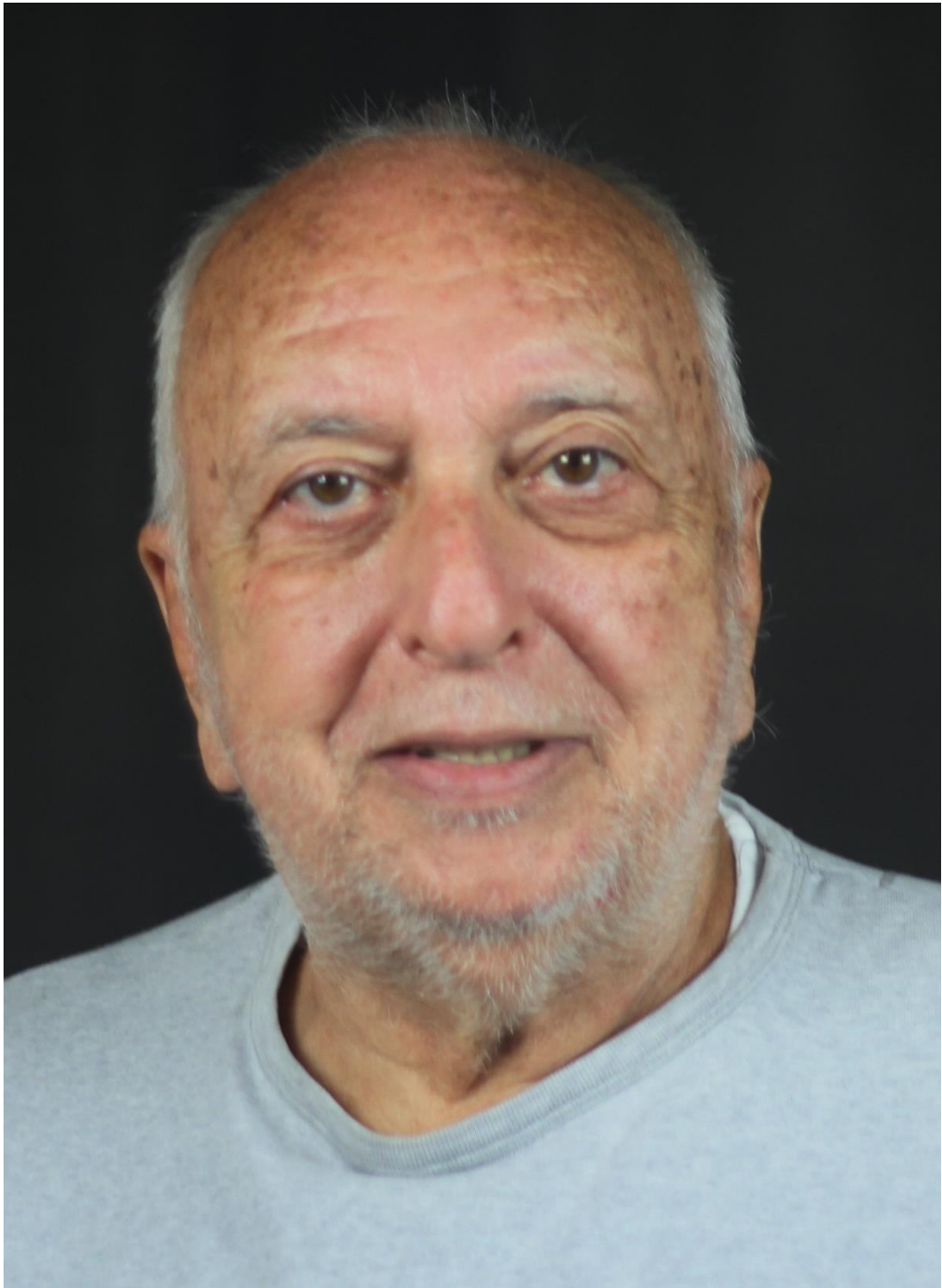
מהעצון משנת 1988)

בית משאבי שדה

אבל על לכתו של חברנו

לוסיאן בן איון ז"ל

ומשתתף בצערם של בני משפחתו

לוסיאן בן איון ז"ל

ב' באלול ת"ש - כ"ב בתמוז תשפ"ה

18.7.2025-5.9.1940

יהי זכרו ברוך

הוא אל' לילוי

אני אנסה לשחזר כאן את מה שאמרתי בבית הקברות על לולו.

הכרתי את לולו במהלך השליחות שלי בליון, צרפת, בשנת 1975. עבדתי אז עבור הסוכנות היהודית, במשרד 'הקיבוץ', וראיינתי מתנדבים שרצו להגיע לישראל, כדי לחוות את חוויית הקיבוץ. במסגרת זו לולו הגיע אלי, לאחר שקבע פגישה לראיון. בסוף השיחה, התחושה שלי הייתה ברורה: זה היה אדם אמיתי, כן, וניתן היה לחוש שעבר הרבה בחיים.

הוא סיפר לי שכבר היה בקיבוץ פרוד עם חבר. הם הגיעו ברכב רנו 4, אותו השאירו בישראל לפני שחזרו לצרפת.

אמרתי לו:

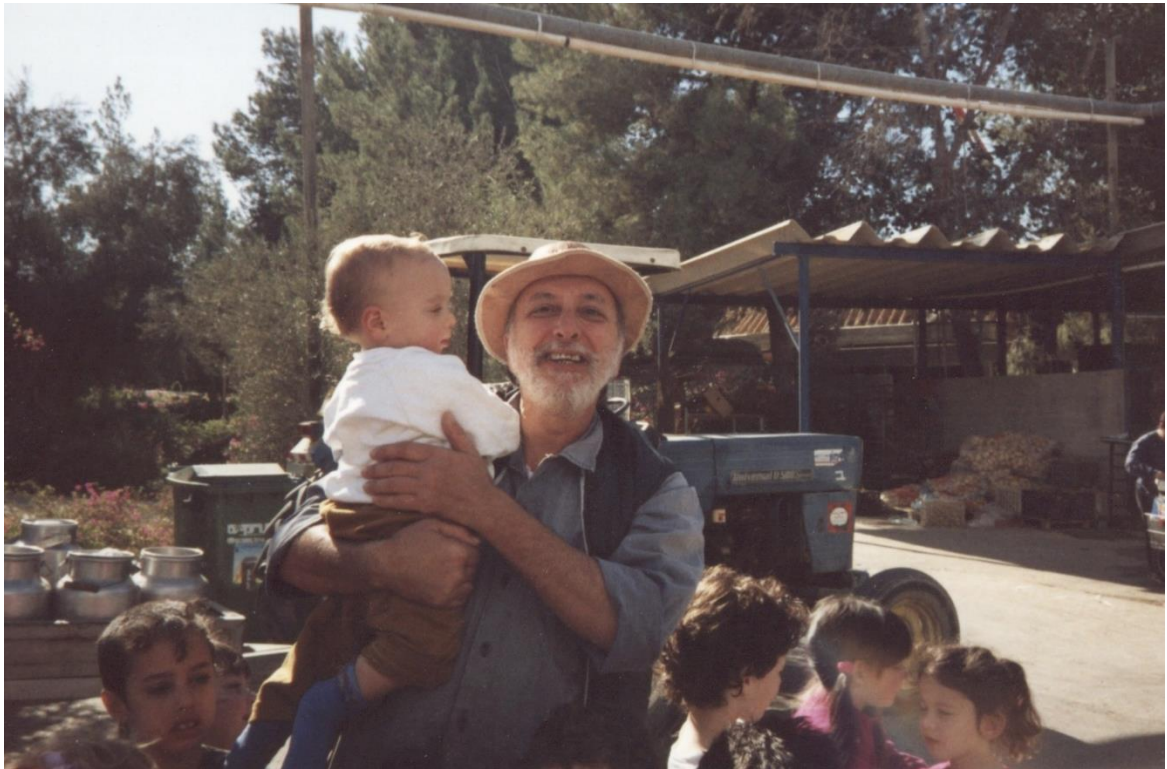
"תקשיב, אתה כבר בן 35, ובדרכים הרשמיות, ייתכן שלא יקבלו אותך. אבל אני אנסה לעזור לך אישית כדי שתוכל להגיע ולעשות את מה שאתה אוהב."

הוא גם היה נלהב מצילום. סיפרתי לו אז על קיבוץ משאבי שדה, שבו כבר היו שני חובבי צילום - אחד בשם טודי (ז"ל), והשני דובי. ביקשתי כמה ימים כדי לתת לו תשובה. ואז הזמנתי אותו לשוב ולמלא את הטפסים הדרושים כדי שיוכל להגיע לקיבוץ.

מאחר שטודי היה אחראי על העבודה, סיפרתי לו על אותו בחור נלהב לצילום ואמנות, שלדעתי היה אמין. טודי אמר לי: "מצוין, שיבוא — נטפל בו". ומאז אותו יום, לולו נשאר איתנו.

אפשר לומר שלולו התעניין בתחומים רבים, ושלט בהם לעומק. לדוגמה, הוא אסף מצלמות, אך גם ידע להסביר לכל אחד את המאפיינים של כל דגם. הוא גם היה מוקסם ממטוסי קרב, והכיר אותם היטב. באמצעות המחשב שלו הצליח להוריד עשרות, אולי מאות סרטים משנות ה-20 והלאה, כולל שמות שחקנים, במאים וכו'.

לולו אהב מאוד ילדים, והילדים אהבו אותו. אוי ואבוי אם לא היה לו משהו להציע להם כשבאו לבקר — עם או בלי המטפלות.

הוא גם היה אדם שאהב לעזור לאחרים. אני חושב שכל חברי הקהילה עברו יום אחד מול העדשה שלו - אם לצילום רגיל, דרכון או תעודת זהות.

הייתה לו שמחת חיים מדבקת והוא אהב לספר סיפורים לכולם, במיוחד כשקרה לו משהו יוצא דופן - הוא רצה לחלוק זאת עם כולם.

סיפור קטן: עכשיו, הוא בטח ייפגש שוב עם משה קרדוס, שתמיד ניסה להתנקם בו. כשלולו עבד באקונומיה (ענף המזון), הוא נהג לעמוד בכניסה למטבח בארוחת הבוקר, עם כוס יין אדום ביד. הוא היה מתענג על הרגע הזה. משה היה בא, לוקח לו את הכוס ושותה בלגימה אחת. פעם אחת הוא לקח את הכוס ושתה — אבל זה היה חומץ... תארו לעצמכם מה קרה.

יהי זכרו ברוך.

נוח בשלום, לולו. תישאר לנצח בלבנו.

אריה בנימין

ליל חפרי הטוב

נולדת בליאון שבצרפת בתקופה אפלה של כיבוש הנאצים, שמהם סבלה משפחתך וגם אתה כילד קטן. כשגדלת שרתת כצנחן בלגיון הצרפתי, וסיפרת לי שגם למדת להטיס מטוסים קלים בבגרותך.

הגעת לקיבוץ בשנות השמונים בהמלצתו של אריה בנימין, והתאהבת בקיבוץ. נשאת והתקבלת לחברות ומאז אתה כאן איתנו.

אתגעגע לימים שהייתי בא לשתות קפה אצלך ולרגעים שבהם סיפרת לי סיפורים על חיך במרטיניק, מושבה צרפתית בים הקריבי ועל תקופתך בלגיון.

דיברנו על ספרים שקראת ועל סרטים שראית והמלצותיך בעניין.

התפעלתי מהידע הרב שהיה לך כמעט בכל תחום, באהבה לאומנות הצילום ומאוסף המצלמות העצום שהיה לך.

תמיד התפעלת וסיפרת לי בהתלהבות על אדם, או ילד שאמר לך שלום.

שמרת תמיד בביתך סוכריות, שאותן היית מחלק לילדי הגן שהיו עוברים ליד ביתך.

לאחרונה, לאחר סדרת טיפולי הקרנות, מצבך הגופני הלך ונחלש והיה לך קשה ללכת. ובכל זאת שמרת על צלילות הדעת והאופטימיות. כשהיו לך כאבים ביקשת שלא אבוא לבקרך וכיבדתי את רצונך.

תחסר לי מאד חבר.

נוח על משכבך בשלום, יהיה זכרך ברוך

דניאל בן אדיבה

לוסיאן

את לולו לוסיאן הכרתי עוד בימים שהגיע כמתנדב למשק, עם מבטא צרפתי כבד, אבל עם חוש הומור גדול. אוצר הבדיחות שלו היה עצום, ובזמן שיחה, כל שהיה צריך זה רק הקשר קל לבדיחה, וכבר היה שולף אותה.

בתקופת היותי אקונום, לולו עבד יחד איתי באקונומיה. חרוץ ומתמיד, ואז הפכנו לחברים קרובים יותר, היינו יוצאים יחד לאכול, לרוב במסעדת אל גאוצ'ו בבאר שבע. לולו אהב בשר טוב ומאוד אהב נקניקים מסוגים שונים. לולו היה הסבא כמו הסנטה קלאוס של כל הילדים בקיבוץ. כאשר הייתי בא לבקר אותו עם התאומים, ישר הוא היה מחלק להם ממתקים ואותי היה מכבד במשקה חריף מאוסף הבקבוקים שלו. מתן ונדב אהבו לבוא אליו, הוא צילם אותם תמונות רבות.

פעם אחת סיפר לדורית שהוא מתגעגע לאוכל של אמא, מאז דורית הייתה שולחת לו חמין בשבתות.

לבר מצווה של התאומים לא יכול היה להגיע. הכאבים תקפו אותו, אבל כרגיל לא התלונן, החיוך והאופטימיות נתנו לנו להרגיש שהכול יהיה בסדר.

שבוע לפני שהלך לעולמו הייתי אצלו בבית. הוא לא רצה מטפל או מטפלת צמודה למרות שניסיתי להסביר לו שזה לטובתו.

לוסיאן הלך והשאיר אלפי תמונות של ילדים וחברים מהמשק.

יהי זכרו ברוך.

צביקה עובדיה

לזכרו של לילד

את לולו הכרתי כשהגעתי לקיבוץ לפני 18 שנה,

בין האנשים המקסימים בקיבוץ, עם מבטא צרפתי מקסים, חוש הומור ואור מיוחד בעיניים.

עם המצלמה הנצחית דאג לצלם את כל האירועים בקיבוץ, כולל מסגרות הילדים ואף נהג לשלוח אלינו את התמונות שנהנה מהן.

ביקרנו אותו רבות, תמיד דאג למזוג ליקר מובחר ולילדים ממתק נסתר ממגירת ההפתעות שלו,

הוא היה כמו הסבא לילדים - לקרן ורוי ולימים גם לנדב ומתן.

הילדים זוכרים אותו לטובה לכל אורך הדרך עם החיבה המיוחדת שלו לילדים ולמבוגרים בכלל.

הוא שיתף אותי בגעגועיו לאוכל של בית, אוכל של אמא ואימצנו אותו באהבה. בסופי שבוע הקפצנו לו אוכל טוב והזמנו אותו מידי פעם בחגים ובימי שישי והוא היה מתקבל

באהבה. זו הייתה חיבה אמיתית לאיש ובכלל רגישות לגיל השלישי, כמו לעוד מבוגרים שאימצנו לחיקינו באהבה גדולה.

חגגנו לבנים בר-מצוה והוא רצה מאוד להגיע. עקב בעיות רפואיות נבצר ממנו להגיע, אבל לאחר מספר ימים הוא הגיע אלינו בכוחות עצמו, נקש בדלת עם מתנות נכבדות לבנים - זה היה לולו.

לדאבוני, בחודשים האחרונים הוא כבר לא היה מסוגל לאכול כמו פעם, וצביקה היה מכין לו פירה, כי זה מה שהוא הצליח לאכול. הוא הרגיש רע ולאט הוא דעך עד שהלך לעולמו.

שמרנו עימו על קשר רציף ותמיד נזכור את האור בעיניים, חוש ההומור, המבטא הצרפתי המקסים ואהבתו לילדינו ולילדים בכלל.

לולו יקר תנוח על משכבך בשלום.

לעד נזכור אותך

קרן ורוי עובדיה

דורית וצביקה עובדיה

נדב ומתן עובדיה

איסוף מצלמות לה דבר חינוכי / ראיין אריה שורק (סטריקו)

מצלמות מספר 1771 בתאריך 13 בנובמבר 1998

יש מי שאוסף בולים ויש מי שאוסף מטבעות, ישנם כאלה שאוספים קופסאות גפרורים, וישנם אספני ציורים. לואיסאן, (המכונה לולו), הסבא האהוב על כל פעוטי הקבוץ, הוא אספן גדול. המלה אספן לא מספיק מדויקת, הוא מכור, מכור כבד מאד, אין תרופה בעלם שתצליח לגמול אותו מהאספנות.

לואיסאן אוסף... מצלמות, הוא אוכל מצלמות, נושם מצלמות וישן (לא רק) עם מצלמות. פעם עם "יאשיקה" האהובה והמתוקה, ופעם עם "לייקה" הזקנה, שלא נותנת לו מנוח. הוא מדבר "אוטוסטרדה" על מצלמות, בלתי ניתן לעצירה.

- שאלתי הראשונה הייתה על המצלמה האהובה ביותר עליו מכל האוסף הגדול.

- לואיסאן חייך אלי ואמר בקול תקיף: "שאלה כזאת לא שואלים, זה כמו לשאול אמא איזה ילד היא אוהבת יותר, לא שאלתי.

בגיל 12 בביה"ס בצרפת הגיש לואיסאן עבודה, שזיכתה אותו במקום הראשון בכיתה. כפרס הוא קיבל מצלמה, מצלמה פשוטה וזולה, כמעט

לא השתמש בה. מאוחר יותר כשהתגייס לצבא הצרפתי, רכש מצלמה חדשה, לתעד את הצניחות והאימונים הקשים. כשהשתחרר מהצבא, הוא מקבל אצל בן דודו עבודה כצלם חתונות, ובמקביל לוקח שיעורי צילום בערב. בכספו הוא קונה רק מצלמות "גם כשהלכתי בנעלים בלויות, המצלמה קדמה לכל", מדגיש לוסיאן.

- כמה זמן אתה אוסף מצלמות, אני שואל?
- עונה לוסיאן, שהוא אספן צעיר, רק ארבע שנים אבל אספן רציני. "אני חבר במועדון לאספני מצלמות. אני רוכש את כל הקטלוגים החדשים ביותר של רוב חברות הצילום. שמי מופיע באחד הקטלוגים".

- מכאן התבקשה השאלה המרכזית: כמה מצלמות יש לך?
- שוב עולה החיוך הממזרי: "אני לא סופר" אומר לוסיאן, "העניין הוא לא בכמות אלא באיסוף. כשאוהבים, לא סופרים. אבל אתה יכול לרשום שיש לי מצלמות מ-18 מדינות ומספרן נע בין 100 ל-150".

- את השאלה הבאה התלבטתי אם לשאול. לא מנומס לשאול על גילן של המצלמות, לא נהוג כך בחברה שלנו. אז שאלתי, איזו היא המצלמה העתיקה ביותר באוסף?

לוסיאן קם מכיסאו בהתלהבות וניגש אל הכוננית הגדולה בסלון. הכוננית נבנתה במיוחד לצרכי המצלמות, שמונה מדפים מהרצפה ועד לתקרה, כולם מלאים במצלמות - מצלמות קטנות, מצלמות גדולות, עם פלאש, ובלי פלאש, עם מד אור ובלי מד אור. ישנות וחדשות. מפלסטיק, ממתכת ואני חושב שישנה אחת מנייר. - "1914", עונה לולו בגאווה, "מימי מלחמת העולם הראשונה". הוא קנה אותה ב-30 שקלים, המוכר כנראה לא ידע איזה אוצר יש בידיו. האיסוף מתבצע בשתי דרכים: האחת, קנייה בחנויות צילום,

בשווקים (הטוב ביותר זה שוק הפשפשים), והדרך השנייה, לקבל מחברים ומכרים. בהזדמנות זו מודה לוסיאן לחברים שנתנו לו מצלמות והעשירו את האוסף, רוב המצלמות באוסף תקינות ועובדות. לחלק גדול מהן לא ניתן להשיג פילם, פשוט הפסיקו ליצר. ישנו גם מדף מיוחד, שעליו מונחות המצלמות "החד פעמיות", "צלם וזרוק". המצלמה נקנית כשהפילם בתוכה, כשגומרים לצלם, שוברים את המצלמה, מוציאים את הפילם ואת השאריות זורקים לפח. כאן הגיע הריאיון לסיומו. הודיתי ללוסיאן, אבל הוא לקח ומשך אותי לאחד מחדרי השינה שלו. אני היססתי, ניסיתי להתנגד, אך הוא משך אותי בכח. מצאתי עצמי בחדר חשוך לחלוטין, רועד מפחד. "זאת המעבדה שלי" אומר לולו, "כאן אני מפתח את התמונות". נרגעתי, הפסקתי לרעוד.

לפני שעזבתי את חדרו המיוחד של לוסיאן הוא עוד הוסיף, "תרשום וזה חשוב, כשיש לי שתי מצלמות זהות אני נותן אחת ללולו".

לולו נותן ללולו

חברים יקרים, מי שמעוניין לנשום היסטוריה, לגעת בהיסטוריה, לראות היסטוריה, מתבקש לגשת ללוסיאן ולבקש בנימוס אירופאי "כרטיס כניסה למוזיאון המצלמות", לוסיאן ישמח מאד.

שוחח, ובעיקר הקשיב: סטריקו

הצלם / נתן אלתרמן

מצלמה ישנה מהוללת

נעמדה על רגלים שלוש,

מתוכה, קליק וקלק, מתקבלת

תמונת איש בעל צלם אנוש

על גבי תפאורה המהללת

את הנוף המוכן לו מראש.

עף הזמן ואיננו,

כי שום קסם וכח

לא ימנע את ימינו

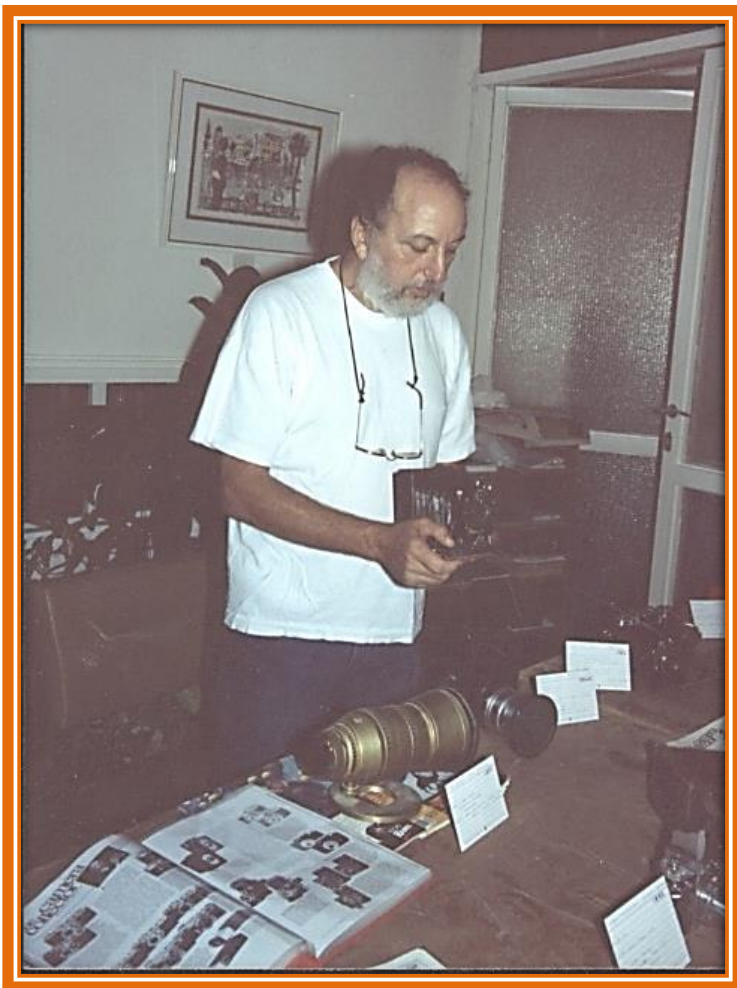
מלעוף ולברוח.

זאת יכול רק, הבינו,

הצלם האמן,

את זרועו רק מרים הוא

ועוצר את הזמן.

לא למשוך בכתפיים,

לישר את הראש,

זהו זה, אחת, שתיים,

לא לנוע, שלוש!

בקיצור, לא לנוע,

לחייך, זהו זה!

רק טבעי, לא מתוח,

הזרועות, החזה,